

Mis niets en vind ons op Facebook
WOS Wijkoverleg Scheveningen-Dorp

de klinker

WIJKKRANT VOOR SCHEVENINGEN-DORP

De Klinker is een uitgave van de Stichting WijkOverleg Scheveningen-dorp, Badhuisstraat 175, 2584 HH Scheveningen, tel. 070-3500034, e-mail: wos@scheveningendorp.nl, www.scheveningendorp.nl

50-JARIG JUBILEUM WOS

Op één van de vorige WOS-vergaderingen kwam het 50-jarig jubileum van het WijkOverleg Scheveningen aan de orde en of we daar iets mee konden. De officiële statuten van de Stichting Werkverband Opbouw Scheveningen dateren van 13 december 1975 met als doel: het bevorderen van een goed woon- en leefklimaat in Scheveningen. Karel Pronk was één van de vijf leden van het toenmalig Algemeen Bestuur van het toenmalige WOS. Over hem later meer.

In het verslag van het WOS van 24 maart 1972 werd gesproken dat het WOS al een jaar eerder actief was, dus dat zal begin 1971 zijn geweest. Aangenomen kan dus worden dat het WOS (nu WijkOverleg Scheveningen) rond 1 januari 2021 officieel 50 jaar bestaat. Voorgesteld werd een jubileumboek samen te stellen.

Vrijwilligers gevraagd

Om dat mogelijk te maken zijn wij op zoek naar vrijwilligers die daar hun steentje aan bij willen en kunnen dragen. Misschien kan er een werkgroep gevormd worden, zodat wij de belangrijke geschiedenis van ons Scheveningen-Dorp kunnen vastleggen.

Verhalen en/of bijzondere gebeurtenissen

Ook zijn wij natuurlijk op zoek naar bijzondere verhalen in de geschiedenis die het WOS inmiddels heeft. Zo zijn er natuurlijk een heleboel activiteiten geweest, waarbij bewoners zich hard hebben gemaakt, hetzij om tegenmaatregelen te nemen tegen voorgenomen plannen of juist dingen te bereiken voor Scheveningen-Dorp.

Heeft u deze verhalen of ervaringen als (oud-)bestuurslid van het WOS of als bewoner(s) van Scheveningen-Dorp, stuur uw bijdrage aan de redactie van De Klinker of aan het WOS. Wij kunnen dan in een volgende vergadering bekijken of we er een blijvend document, in wat voor vorm dan ook, van kunnen maken. Zie hieronder voor de contactgegevens van De Klinker en het WOS.

Karel Pronk

In de eerdergenoemde vergadering van het WOS kwam Karel Pronk, lid van het allereerste uur van het WOS en inmiddels één van de oudste inwoners aan het woord die een treffend verhaal vertelde over het ontstaan van het WOS en over de ontstaansgeschiedenis ervan.

Karel is, zoals gezegd één van de mensen van het eerste uur van het

WOS en daarvoor zelfs als bestuurslid van de Stichting Oud-Scheveningen (nu: Muzee). Hij kan ons vele verhalen vertellen. Op de vergadering kon dit specifieke, spontane verhaal van Karel niet direct vastgelegd worden, maar de redactie van De Klinker heeft hiervoor maar een afspraak gemaakt met hem, waarbij het verhaal kon worden vastgelegd en ongetwijfeld gebruikt gaat worden voor een te maken document voor een jubileumuitgave.

Maar in eerste instantie om hier zijn verhaal in De Klinker te publiceren, ook als ode aan de nog zeer vitale en alom bekende en rondfietsende persoon Karel Pronk.

Op één van de volgende pagina's vindt u zijn verhaal over het familiebedrijf en het prille begin van het ontstaan van het WOS.

Inhoudsopgave

50-jarig jubileum WOS	1
Van de redactie	2
Initiatieven rondom het coronavirus	2
Colofon	2
Kliko's, meeuwenoverlast en gele zakken	2
Verbouwing van de Nieuwe Kerk in de Duinstraat	3
Karel Pronk Museum Scheveningen en De Klinker	4
Uw winkeltje Keizerstraat 118	5
Moet Eetkiosk Friends verdwijnen?	5
Verrassend bezoek aan Leger des Heils	6
Bibliotheek Scheveningen gesloten, maar niet helemaal	6
Toverlantaarnmuseum, een parel voor Scheveningen	7
'n Roope van de Noordster	8
Van Olympische Spelen beachvolleyballers naar jeugdactiviteiten	8

Info voor het insturen van verhalen of het aanmelden als vrijwilliger voor een te maken document, in welke vorm dan ook, ter verslaglegging van het jubileum van het WOS: e-mail klinker.wos@gmail.com of vos@scheveningendorp.nl

Van de redactie

Net nadat ik 'mijn' eerste Klinker had uitgebracht en weer druk bezig was kopij te verzamelen voor de tweede Klinker, bereikte mij terloops het bericht dat De Scheveningsche Courant na ruim 140 jaar plotseling is opgehouden te bestaan. Heel spijtig!

Na wat onderhandelingen van het bestuur van het WOS de afgelopen maanden is met de andere krant op Scheveningen, De Scheveninger, overeengekomen dat zij de tweemaandelijke uitgave van De Klinker zullen gaan verzorgen. In eerste instantie zou dat op 14 april 2020 zijn. Helaas door alle hectiek en problemen rond het coronavirus hebben ook zij enkele edities van hun krant moeten schrappen. De Klinker zal volgens de laatste berichten op 5 mei verschijnen en is als u dit leest een feit.

Voordat ons land in de sfeer van de Corona kwam, waren de meeste artikelen in deze Klinker reeds opgesteld en gereedgemaakt. Inmiddels zijn wij een ruim een maand verder in de crisis en is de hele wereld veranderd en hebben wij ons aangepast op allerlei fronten. Zo zijn er geen of heel weinig persoonlijke contacten en moeten wij dealen met twijfels in hart en hoofd. Wat doe je met contacten met familie, kinderen en kleinkinderen? Moeilijke beslissingen en laten we hopen dat er snel wat zekerheden komen in ons bestaan.

Ten opzichte van heel veel plaatsen in ons land verkeren wij in de fortuinlijke situatie dat wij op Scheveningen-Dorp kunnen beschikken over een wel hele grote voortuin, nl. het enorme strand. Daar is het mogelijk om goed afstand te houden.

Omdat er toch weer overlast van auto's en motoren is rond de vuurtoren en in de omliggende straten zijn er rond het Paasweekend maatregelen genomen en werden de boulevard en toegangswegen naar de boulevard afgesloten. Dit heeft goed uitgepakt, maar we zijn er nog niet. De voorzitter heeft alsnog een mail gestuurd naar Wethouder Boudewijn Revis om nu structureel iets aan de situatie te gaan doen. De tekst van deze mail aan hem vindt u ook terug in deze Klinker.

Ook op andere manieren is er een ontmoedigingsbeleid opgestart om mensen niet naar de kust te lokken, al is dit niet altijd op een logische manier gedaan. In deze Klinker ook daar nog een berichtje over.

Blijf gezond!

Joke Damen

Initiatieven rondom het Coronavirus

Allerlei mooie initiatieven zijn genomen om gedurende de heersende Coronacrisis voor andere bewoners te zorgen, die geïsoleerd worden gehouden in verzorgings- en verpleegtehuizen. Bloemetjes worden bezorgd, kaarten gemaakt met de kinderen en afgeleverd bij de huizen, zoals deze foto laat zien. Jammer genoeg kunnen de kinderen niet zelf de kaarten afgeven bij de bewoners en worden die bij de deur in ontvangst genomen en verspreid onder de bewoners.

Melding van overlast van auto's en motoren aan Wethouder Revis Op woensdag 15 april jl. heeft onze voorzitter, Jan Lautenbach, aan wethouder Revis de volgende mail gestuurd. Dit in verband met de toenemende overlast op Scheveningen. Hieronder de tekst van de mail.

Van: WijkOverleg Scheveningen-Dorp
Aan: Wethouder B. Revis
Datum: 15 april 2020
Betreft: Verkeersoverlast

Beste Boudewijn,

In de afgelopen jaren heeft het WOS zich meerdere malen tot de Gemeente gewend met de vraag of er iets te doen valt aan de overlast van auto's en motoren (geluids- en stankoverlast en veel te snel rijden) in Scheveningen. Dat heeft helaas niet tot een positief resultaat geleid. In het archief van de Gemeente is de correspondentie ongetwijfeld terug te vinden.

Op zaterdag 4 april is de ellende weer in hevige mate begonnen. Met name in de Vissershavenstraat en de Vuurbaakstraat (maar niet alleen daar) werd door motoren en auto's met een veel te hoge snelheid gereden en ingehaald. Levensgevaarlijk voor mensen die oversteken en kinderen die al spelend op de weg terecht komen. Het gaat hierbij met name om verkeersdeelnemers van buiten het gebied.

In het Paasweekend (Goede Vrijdag, zaterdag, Paaszondag en Paasmaandag) ging het iets beter dank zij het optreden van de politie en het afsluiten van de Vuurbaakstraat (voor mensen die daar niet wonen).

Het verzoek van het WOS is structureel iets aan de situatie te doen. Het WOS denkt hierbij aan een verbod voor motoren (in het verleden reeds eerder aan de Gemeente verzocht maar afgewezen) en de Vissershavenstraat en andere straten zodanig verkeers technisch in te richten dat de straten niet uitnodigen om veel te hard te rijden.

Een kopie van deze mail stuur ik naar de leden van het Algemeen Bestuur van het WOS, de lokale Scheveningse pers (De Scheveninger en De Klinker), enkele bewoners welke zich in een eerder stadium tot wegbeheer Scheveningen hebben gewend, alsmede het Stadsdeelkantoor (de wegbeheerder) en de voorzitter van de Bewonersorganisatie Havenkwartier (Teun van Dijk).

In afwachting van je reactie.

Met vriendelijke groet,

Jan Lautenbach, voorzitter WOS

Kliko's, meeuwenoverlast en gele vuilniszakken

Minicontainers (kliko's) aanvragen

Heeft u geen ondergrondse afvalcontainers en verwacht u ook weer de jaarlijkse meeuwenoverlast in uw buurt, kijk dan even hieronder. De gemeente helpt met het bestrijden van de overlast door het aanbieden van minicontainers (kliko's).

Omdat er wat voorwaarden aan verbonden zijn en omdat er ook diverse soorten containers zijn, verwijzen wij u naar de website van de gemeente. Zo zijn bijvoorbeeld de minicontainers het meest geschikt voor laagbouw of benedenwoningen en kunt u alleen een container aanvragen als u voldoende ruimte heeft om hem neer te zetten. De container mag nl. niet op de openbare weg staan, behalve op de dag dat de container wordt geleegd. Ook zijn er diverse formaten beschikbaar: 140 liter voor 3 vuilniszakken of 240 liter voor 6 vuilniszakken.

Dus: <https://www.denhaag.nl/nl/afval/huishoudelijk-afval/mini-container-kliko-aanvragen-of-te-ruggeven.htm>.

Meeuwenoverlast

Een jaarlijks vooruitzicht: het voorjaar met 'in mei leggen alle vogels een ei' en de daarmee gepaard gaande overlast. Daar zijn we vaak niet blij mee. De meeuwen nestelen zich op onze platte daken, maken hun kwartier en jagen daarmee alle vijandelijke collega-vogels weg. Op hun patrouilles laten zij in volle vlucht hun ontlasting op onze ramen achter.

Wat doen wij hieraan?

Terug naar de duinen gaan ze bijna niet meer, om wat voor reden dan ook. In enkele buurten treft men, of heeft men de afgelopen jaren al hun maatregelen getroffen. Maar die opengetrokken vuilniszakken, daar zitten we helemaal niet op te wachten. Een gigantische klus voor onze reinigingsdienst en een afschuwelijk aanzicht voor de buurt.

Gele vuilniszakken

Heeft u geen gelegenheid om een container neer te zetten en heeft u ook geen ondergrondse afvalcontainers, gebruik dan de gratis extra stevige, gele vuilniszakken om uw afval aan de stoeprand te zetten. Deze zakken zijn van 1 maart tot 1 oktober verkrijgbaar bij het Stadsdeelkantoor Scheveningen, Scheveningseweg 303 en bij de Stadsboerderij 't Waaygat aan de Havenkade 75.

Mis niets en vind ons op Facebook
WOS Wijkoverleg Scheveningen-Dorp

Verbouwing van de Nieuwe Kerk in de Duinstraat in een hotel: heeft projectontwikkelaar Klaas Hol uit Heeteren iets te verbergen?

Den Haag Centraal in januari 2018

Ik heb er nog wat oude berichten op nagekeken. Den Haag Centraal meldde op 25 januari 2018: 'Nieuwe Kerk wordt Hotel Black Pearl'. Fantastisch bericht toch? In plaats van het te verbouwen tot kantoor wordt het een hotel, terwijl het exterieur van de kerk uit 1893 grotendeels onveranderd blijft.

Een hotel met een restaurant en 19 kamers, verdeeld over drie verdiepingen die in de voormalige kerkzaal worden gebouwd. Er blijft één centrale open ruimte over die zicht biedt op de houten kap en de kerkramen. Die ruimte wordt op de verdiepingen doorsneden door loopbruggen.

Stand van zaken nu en info voor Scheveningen-Dorp

Al maanden loop ik met het idee om de kerk binnen te stappen om een gesprekje aan te gaan en wat foto's te maken van de vorderingen sindsdien. Begin april trok ik de stoute schoenen aan en liep via de zijkant naar binnen. Twee alleraardigste mannen stonden mij te woord en op mijn vraag of ik misschien binnenkort een paar foto's mocht maken voor onze wijkkrant, werd ik verwezen naar de directie, die in het aangrenzende gebouw, voorheen 'Appeltheater', kantoor houden. Het zou vast gaan lukken volgens de werkmannen.

Projectontwikkelaar en hun intentie voor de buurt

Na enkele keren aangebeld en aangeklopt te hebben, kwam er een man schoorvoetend naar de deur. Na mijn vraag aangehoord te hebben was zijn reactie: 'geen publiciteit!'. Waarom dan niet? Wij in Scheveningen-Dorp zijn zo blij dat het gebouw blijft staan en dan met zo'n mooi project? 'Geen publiciteit, wij willen het wow-effect'. Ok, zou ik dat dan mogen schrijven in de wijkkrant. 'Nee, ook dat niet'. Ik wil u deze reactie toch niet onthouden. Projectontwikkelaars maken zich zo niet populair. Jammer!

Ontmoedigingsbeleid?

Prima, maar doe het dan wel goed!

In deze heftige periode is het fijn dat Scheveningers een wandelingetje kunnen maken over de boulevard en over de 'boardwalk' langs de strandpaviljoens vanaf het havenhoofd tot aan het einde van het Zwarte Pad. Met verbazing stel ik al een kleine maand vast dat middenin het parcours van de 'boardwalk' een stukje van plm. 100 meter niet begaanbaar is. Iedereen wordt het zand opgestuurd en moet 'klunen'. Kinderwagens en ouderen met scootmobile kunnen niet verder. Voordat je dat überhaupt kunt vaststellen vanaf de zijde van het Kurhaus, word je eerst op doodspoor gezet en moet je na 100 meter terugkeren en het strand op richting De Pier. Direct achter de trampolines kun je weer terugkeren naar de 'boardwalk' tot aan het einde van het Zwarte Pad.

Op een moment dat ik voor mijn dagelijkse wandeling daar weer was, stond er een scoot-

mobile met een heer die ik daar rond De Pier iedere dag zie. Deze meneer was er al heel lang van op de hoogte en klaagde ook niet, maar het leek mij toch goed om het vast te leggen voor alle anderen die daar dagelijks mee te maken hebben. Er hebben mij inmiddels vele klachten bereikt en zelfs ideeën om actie te ondernemen en de doorgang met kracht vrij te maken.

Na het maken van de foto, ben ik een praatje aangegaan met een dame van het desbetreffende strandpaviljoen. Zij zei dat de politie dit zo heeft bevolen. Vreemde zaak, aangezien de rest van de 'boardwalk' gewoon toegankelijk is.

Als er een ontmoedigingsbeleid is, zoals zij zei, om langs de strandpaviljoens te lopen, handhaaf dat dan over het gehele traject. Het voorkomt scheve ogen en beschuldigingen in de richting van de strandpaviljoeneigenaren.

Een mooie tekst...

neem even de tijd om hem te lezen!

Ineens ben ik in tranen.
Voel ik me alleen en maakt de uitzichtloosheid me gek.
Grijpt de angst me naar de keel.

Op andere momenten ben ik positief.
Zie ik wat het ons brengt.
Hoe we dit op de een of andere manier nodig hadden.

De wereld die steeds harder draaide.
Het milieu dat schreeuwde om aandacht.
Mensen die schreeuwden om rust.

En nu lijkt het alsof de natuur
aan de rem heeft getrokken.
Aan de noodrem.
Alles komt tot stilstand.

Behalve in de zorg.
Daar is de druk enorm.
De mensen die we jarenlang onderwaardeerden,
een hongerloontje betaalden, zijn nu onze helden.
We klappen voor ze.

Nu wordt zichtbaar wat er echt toe doet.
Gezondheid, saamhorigheid, liefde en verbinding.

De wereld zal nooit meer hetzelfde zijn.
We leren nu hoe kwetsbaar we zijn.
Dat niets zeker is in het leven.
En hoe dom we zijn geweest.
Om geld, status en schoonheid
tot het hoogste goed te verheffen.

Honderd km/uur rijden voor het milieu??
Velen zouden zich er niet aan gehouden hebben.
Nu is er bijna niemand meer op de weg.

Verre vakanties waren de normaalste
zaak van de wereld.
Sterker nog, het was een trend waar iedereen
graag aan meedeed.
Hoe verder, hoe beter.
En nu vliegt er bijna niemand meer.

Kinderen brachten we massaal naar
kinderdagverblijven en BSO's.
Onze carrières waren belangrijk.
Gaven ons aanzien.
Thuisblijfmoeders moesten zich altijd verdedigen.
Het woord alleen al...

Nu we verplicht thuis zitten en onze kinderen ook,
weten we de spelletjes weer te vinden.
De verf en de klei.
Worden we zelf weer een beetje kind.

Onze ouderen, waar we voorheen nauwelijks naar
omkeken.
Worden nu beschermd met man en macht.
We bieden onze hulp aan.
Doen boodschappen voor ze en zingen ze toe zo-
dat ze zich niet vergeten voelen.
We bellen en skypen omdat we ze niet kunnen
bezoeken.

En nu we de kapper, de schoonheidssalons en de
rimpeldokter niet meer kunnen bezoeken, wat zal
er overblijven van onze schoonheidsidealen?
Onze drang om jong te blijven terwijl we nu niets
liever willen dan oud worden.

De natuur kan eindelijk ademhalen.
De natuur waar wij deel van uitmaken maar waar-
van wij zo vervreemd waren geraakt.
Wat zijn we nietig als de natuur van zich laat ho-
ren.
Tsunami's, orkanen, bosbranden, epidemieën.
Dan laten we alles vallen en hebben we alleen
elkaar nog.
Naakt en kwetsbaar.

Ik haal ook eens diep adem en droog mijn tranen.
Het komt goed...

Zorg goed voor elkaar

Colofon

De Klinker wordt uitgegeven op initiatief van het WijkOverleg Scheveningen-Dorp.

Dit houdt niet in dat de geplaatste artikelen de mening van het WOS weergeven.
De redactie is verantwoordelijk voor de inhoud en houdt zich het recht voor de ingezonden
stukken in te korten of niet te plaatsen.

Mis niks en volg ons op Facebook! WOS WijkOverleg Scheveningen-Dorp.

Eindredactie	Joke Damen
Opmaak en verspreiding	De Scheveninger
Telefoon WOS	070 350 00 34
E-mail WOS:	wos@scheveningendorp.nl
E-mail redactie De Klinker:	klinker.wos@gmail.com
Bezorgklachten	info@de-scheveninger.nl
Kopij volgende Klinker	klinker.wos@gmail.com of wos@scheveningendorp.nl

Karel Pronk – Museum Scheveningen en De Klinker

Ik ontmoet Karel bij het Kalhuis in de Badhuisstraat, waar alle maandelijkse vergaderingen van het WOS plaatsvinden. Ik op een e-Bike, maar hij op een gewone fiets, waar ik hem overal mee zie rondfietsen. Ik hoop dat ik het mag zeggen, maar nog vóór verschijning van deze Klinker (5 mei) zal hij de respectabele leeftijd van 87 jaar hebben bereikt.

50-jarig bestaan van het WOS

Op mijn oproep aan Karel om verhalen vast te leggen, desnoods via bandjes die ik zou uitwerken, had Karel al gehoor gegeven. Eén verhaal had hij al uitgeschreven en ook kreeg ik al wat andere documentatie. Ik heb anderhalf uur geanimeerd met Karel kunnen praten over zijn familie en het familiebedrijf dat is opgebouwd in al die jaren en nog steeds bloeiend is. Ik hoop dat wij een mooi boekwerk kunnen maken rond het 50-jarig bestaan van het WOS en dat er ook nog andere bewoners van Scheveningen en/of WOS'ers zich zullen gaan melden.

Familie Pronk

Karel vertelt het een en ander over zijn familie, samengesteld uit 4 broers en 3 zussen. Zijn 2 zussen zijn inmiddels overleden, 1 broer geëmigreerd en is Forest Ranger geworden in Canada. Vader Pronk had een 'kuiperij' (het maken en repareren van tonnen voor haringen) en wilde dat Karel, nadat hij was blijven zitten op de mulo, hij een overal ging halen en kwam werken in zijn bedrijf 'Pronk Kuiperij'.

Oorlogstijd

Vader Arie Pronk had hetzelfde beroep als zijn vader, kuipersbaas bij Rederij AT. In 1940 in de Tweede Wereldoorlog kon er niet meer op haring gevist worden. Al het personeel werd ontslagen, maar vader en de schuurbaas mochten blijven. Hun taak werd om al de opgeslagen netten 'over te halen' om broei te voorkomen. Na ongeveer een half jaar na vaders ontslag bij AT, met reden dat er niet genoeg werk was voor meerdere kuipers op Scheveningen, kwam er vraag naar inmaakvaten, emmers en waskuipen. Dat was het begin van Kuiperij A. Pronk rond 1941. Kuiperijen en hun arbeiders vielen in de oorlog onder de regels van de voedselvoorziening, wat een zekere bescherming bood. In 1943 was dat niet meer het geval en gold er de 'tewerkstelling voor de Duitse Wehrmacht'. Een triest verhaal.

Opbouw na oorlogstijd

Vader Pronk werd begin jaren '50 benaderd door twee bekende Scheveningers, de heer Krijn Roeleveld (havenmeester van de twee havens) en de heer T.J. van Leeuwen (hoofdonderwijzer van een lagere school in Duindorp). Hun vraag was of Arie Pronk, kuiper op Scheveningen, mee wilde denken over het verdwijnen van de vele gebruiken, gebruiksvoorwerpen en werkmethode na de oorlog. De voorwerpen zouden bewaard moeten worden om te zijner tijd in een museum tentoongesteld te worden. Aan andere beroepen werd ook gevraagd daaraan mee te werken. Zo kwam de Stichting Oud-Scheveningen (SOS) tot stand in 1952. Er werden op een zolder van het bedrijf van de familie Pronk allerlei voorwerpen opgeslagen. Later werden die voorwerpen in een museum tentoongesteld op

een locatie op de hoek van de Badhuisstraat/Scheveningseweg, die door de Gemeente aan het museum werd toegewezen. In die omgeving groeide Karel op en hielp mee. Als het nodig was repareerde hij ook de voorwerpen als het kon. Op Vlaggetjesdag werd in het afslaggebouw aan de Tweede Haven voorwerpen tentoongesteld voor het publiek om ze enthousiast te maken voor een museum op Scheveningen. Na de opening van het museum werd Karel gevraagd om in het bestuur te komen om de cultuur van Scheveningen te bewaren.

Ook waren er inmiddels ontwikkelingen gaande, die het bestaan van kuiperijen bedreigden. Dit kwam voornamelijk doordat de Keuringdienst van Waren het voor elkaar kreeg dat de haringen extra zwaar gezout moesten worden in de tonnen. De boosdoener was de 'haringworm', die de darmen van de inwendige mens aantastte. Een nieuwe vorm van haringvangst bracht roet in het eten van de kuiperijen. Gevoel, of flink gepekeld en ingevroren, was de worm ongevaarlijk. Dus werd de haring aan boord gepekeld en in emmers van 5 kg ingevroren aan boord van het schip. Einde kuiperijen.

Nieuwe bedrijfsactiviteiten

De haringvangst kreeg met meerdere problemen te maken, zoals de quotering van de vangst en de eerdergenoemde haringworm, die zorgde voor de verandering in de conservering van de haring. Deze verwerking zorgde ervoor dat de kuiperij niet meer nodig was. Vader Pronk was niet voor één gat te vangen en het bedrijf richtte zich toen in eerste instantie op het maken van viskisten en groentekisten voor het Westland en voor de export en nog weer later ook kisten voor slachterijen.

In de jaren '60 stopte Rederij J.J. van der Toorn en Vishandel IJsvi (dat was de vishandel van de Rederij Van der Toorn) wegens de steeds veranderende regels en ook omdat er geen opvolgers meer waren voor de rederij.

Inmiddels traden ook de broers Martin en Michiel in het bedrijf Pronk. Broer Martin was ook daarvoor ook werkzaam geweest in het bedrijf IJsvi. Met gebruikmaking van de daar gemaakte contacten werd de vishandel overgenomen. Ook de oud-werknemers van IJsvi konden in dienst komen van Hollandvis. Na verloop van tijd werden er lichtere polystyreenkisten in gebruik genomen, die in Duitsland werden gemaakt, later ook in Nederland, en een verdere uitbreiding van de kistenmakerij. Hollandvis is een nog steeds sinds 1941 bestaand familiebedrijf, gevestigd aan de haven van Scheveningen.

De broers van Karel werken inmiddels niet meer in het bedrijf, maar wel de drie zoons van Karel, Karel jr., Arnoud en Chris.

Carrière van Karel richting Museum Scheveningen

Karel had op verzoek van zijn vader de meeste attributen van de 'kuiperij', samen met anderen, ondergebracht in de toenmalige school tussen de Kerklaan en de Badhuisstraat aan de Scheveningseweg.

Rond 1961 moest deze school verdwijnen, ook omdat men rigoureuze plannen had om een rondweg in Scheveningen te maken en de Duinstraat door te trekken richting het 'kanaal'. Hierover is ook nog een bijzonder verhaal te vertellen, maar dat zal in een latere editie van De Klinker verschijnen.

In 1961 heeft de gemeente toen drie klaslokalen van een gesloten school aan de Neptunusstraat toegewezen aan de Stichting Oud-Scheveningen.

Saneringsplannen voor Scheveningen

Na de Tweede Wereldoorlog bestonden er dus rigoureuze plannen om Scheveningen te saneren op vele fronten. Zo was er het plan om een ringweg rond Scheveningen te maken en de Keizerstraat te verbreden. Karel weet nog te vertellen dat voorgenomen plannen om de Keizerstraat te verbreden nog zichtbaar zijn in het stuk van de Keizerstraat vanaf de Jan Kistenstraat naar de Oude Kerk, daar is de gevel toentertijd al achteruit geplaatst.

Plannen voor een bejaardentehuis

Bij de wijkvereniging in de Marcellisstraat werd het bouwplan aan de bewoners uitgelegd en toen kwam er een wethouder met het plan om een bejaardentehuis te bouwen in de Werfstraat. Dit zou al een complex moeten worden van 7 verdiepingen. De Werfstraat was nog een straat waar zich veel werfjes (de naam zegt het al) bevonden, die ooit bedoeld waren voor de opslag van netten en tonnen voor de 'bom-schuiten'. Inmiddels werden die erven niet meer volledig benut daarvoor. Een rondreizend circus had er inmiddels ook zijn opslagruimte. Karel heeft toen, uiteindelijk met succes, in het bestuur van het toenmalig museum gepleit voor het behoud van de historie van Scheveningen en de woonwijk op Scheveningen die rond 1850 is ontstaan.

Onteigening van woningen

De gemeente had de moeizame taak om eigenaren van de vaak achtergelaten visserswoningen aan te schrijven en tot overeenstemming te komen voor een overnameprijs. Veel van de woningeigenaren waren inmiddels geëmigreerd. Uiteindelijk werd er besloten het bejaardentehuis op een andere locatie te bouwen. Dat werd Het Uiterjoon zoals het nu nog gevestigd is aan de Vissershavenstraat.

Nieuw plan voor de wijk

Omdat de aandacht vanwege het bejaardentehuis werd afgeleid van de verregaande sloop van de wijk, kon men, in samenspraak met een in het bestuur van het Museum geplaatste raadslid, contact worden opgenomen met het BNA (Bond Nederlandse Architecten). Zij hebben toen een plan opgesteld, waar zij ervan uitgingen 'de rotte kiezen' uit Scheve-

ningen te halen (saneren). Zo bleven de huisjes behouden, waaronder toen nog een klokgeveltje. Wie kan daarover meer vertellen?

De Gemeente steunde het initiatief van het inmiddels opgerichte WOS (WijkOverleg Scheveningen) en er werd hulp aangeboden in de vorm van een wijkopbouwwerker, de heer Pie Wester. Het WOS was dus een groep Scheveningse bewoners die samen met de architecten werd opgericht.

Scheveningen met veel verschillende wijken en belangen

Omdat er zoveel verschillende belangen ontstonden (Belgisch Park, Statenkwartier, Van Stolkpark), was het nodig om grenzen vast te stellen. Uiteindelijk is de, nu nog werkende, GSBO (Gezamenlijke Scheveningse BewonersOrganisaties) opgericht, waar grensoverschrijdende situaties en beslissingen worden besproken.

Gromweg en het noorden van het kanaal

Ook werd ten noorden van het kanaal grond uitgegeven voor woningen. Dit was ter plekke van de Gromweg (nu Stevinstraat). De Gromweg (Visgrom = ingewanden en ander afval van de vis) was toen een zandpad van het Scheveningse dorp door de duinen langs de tegenwoordige Stevinstraat en de Nieuwe Parklaan naar de Witte Brug.

Via de ondernemer Zwolsman in de Jurriaan Kokstraat (let op: niet dé Zwolsman van de afbraak van het Kurhaus), kreeg het WOS de beschikking over een bouwkeet, waar men met de architecten kon overleggen hoe nu verder met Scheveningen. De Gemeente Den Haag had zijn handen vol met de badplaats en liet Scheveningen-Dorp verder met rust.

Eerste verhaal?

Dit is het eerste verhaal van Karel Pronk, door Karel in eerste instantie uitgeschreven en verteld en uiteindelijk samen geredigeerd tot een stukje historie van het WOS. Ik hoop dat dit eerste stuk en wellicht nog veel meer verhalen van zijn hand of door anderen aangeleverd, uiteindelijk zullen leiden tot een mooi jubileumboek. In deze zware tijden kunnen we wel wat mooie oude verhalen gebruiken over ons dorp.

Uw Winkeltje, Keizerstraat 118

Inmiddels is Uw Winkeltje in de Keizerstraat een bekend verschijnsel. Om toch nog eens even te kijken wat er zoal te doen is en wat er aangeboden wordt, ben ik toch nog eens even naar binnen gegaan. Verassend! Uw Winkeltje heeft een uitgebreid aanbod van legerartikelen, haringkarren, souvenirs, speelgoed en leuke andere cadeautjes. Zo ook veel souvenirs met de drie Scheveningse haringen, shawls, handschoenen en mutsen

Een eigen winkel voor (startende) ondernemers en particulieren

Het doel is dat bedrijven en particulieren een ruimte, kast of plank in de winkel huren en zo een eigen winkel(pand) creëren met personeel op een mooie locatie 200m van het strand. En dat kan al vanaf € 4,50 inclusief gas, licht en water. Dat huur je nergens voor die prijs en het mooie is, je hoeft zelf niet aanwezig te zijn. Eigenaren Kephass en Karin zeggen: 'Wij werken voor jou en jij kunt je met je bedrijf richten op andere zaken. Wij verkopen uw spullen en u krijgt 100% van de opbrengst!'

Zij runnen Uw Winkeltje in de Keizerstraat 118 op Scheveningen en menen dat Uw Winkeltje een uitkomst is voor iedereen die wel zijn spullen wil verkopen, maar niet naar een beurs of braderie wil gaan of Marktplaats daarvoor wil gebruiken. Hun winkel is een soort 'fysieke marktplaats', maar ook een 'concept store' en 'shop in shop'.

Divers aanbod

In principe verkopen zij alles zolang het maar schoon, heel en wer-

kend is. Zij hebben een huurder die oud-Scheveningse artikelen, zoals echte Scheveningse klederdracht, haringkarren, oud-Scheveningse schilderijen oud-Scheveningse boeken verkoopt. En een huurder die Scheveningse souvenirs verkoopt. Dan verkoop je dus een stukje Scheveningse geschiedenis, dat is het mooie eraan, zegt Karin. Soms krijgen we ook complimenten van de klanten over de gevarieerdheid van de artikelen in de winkel en dan vinden ze de army- en survivalartikelen (o.a. Market Garden) het origineelst, want die zie je niet in andere winkels.

Artikelen van Kniertje aan de Zeesluisweg

Deze winkel die zich met de inkoop en verkoop van antiek & Curiosa bezighield en gevestigd was aan de Zeesluisweg, is helaas sinds kort gesloten. Een groot deel van de winkelloorraad (schilderijen, haringkarren, klederdracht) is overgenomen door een liefhebber en die heeft veel van deze artikelen in Uw Winkeltje tentoongesteld. Het is een leuk hoekje geworden in de winkel. De moeite waard om te gaan bekijken. Zo was het pronkstukje bij Kniertje een grote haringlogger in de etalage, welke nu in Uw Winkeltje te koop staat.

Kennis van zaken

Maar vooral door de gevarieerdheid van de spullen, leer je iedere dag weer wat bij. Want om iets goed te kunnen verkopen, moet je er wel iets vanaf weten, of het verhaal erachter kennen, vindt Kephass.

Uw Winkeltje vindt het belangrijk om een bijdrage te leveren aan de gemeenschap en de maatschappij. Ook duurzaamheid staat hoog in

hun vaandel. Zo kunnen zij Scheveningen een beetje mooier maken. Alle spullen krijgen bij hun een tweede en soms een derde kans.

Donatie

Ook kunnen er artikelen gedoneerd worden. De opbrengst van deze artikelen worden dan na verkoop geschonken aan een van de goede doelen, zoals de KNRM Reddingstation Scheveningen. Van de Scheveningers, voor de Scheveningers.

Andere acties en evenementen

Ze houden vele acties, waaronder ook inzamelingsacties voor de minima, speelgoedruilbeurzen met Sinterklaas en Kerstmis en 'NL doet'. Aan alle evenementen in de Keizerstraat doen zij uiteraard ook mee. Zij hebben dan een kraam buiten staan en houden workshops of andere activiteiten. Alles om het evenement zo leuk en gezellig mogelijk te maken. Zij zijn zelfs tijdens het grootste evenement van de Keizerstraat 'Halloween' verkleed.

Repair Café Scheveningen

Veel vraag is er naar het 'Repair Café Scheveningen', waar men in samenwerking met deskundige vrij-

willigers, gratis spullen kan laten repareren. Uw winkeltje stelt dan de winkel met personeel ter beschikking en zorgen voor een kopje koffie met een koekje en een lekkere lunch voor de vrijwilligers. Maar helaas zijn er te weinig deskundige vrijwilligers om bijeenkomsten van het Repair Café Scheveningen met regelmaat door te kunnen laten gaan. Dus hierbij een oproep aan mensen die handig zijn in klein elektra, fietsen repareren, kleding herstellen, sieraden repareren, enz. Zij die dit leuk vinden, kunnen zich bij Uw Winkeltje aanmelden, vertelt Karin dan ook.

Waar komt dit concept vandaan?

Naar verluidt bestaat dit concept al plm. 30 jaar in Finland en ook in het oosten van Nederland is het al een bekend concept.

Info

Keizerstraat 118, tel. 06-24619141

e-mail: info@uw-winkeltje.nl

website: www.uw-winkeltje.nl

Facebook: uwwinkeltje

en repaircafescheveningen

Open van dinsdag t/m zaterdag van 11.00-17.00 uur. In de zomer zijn de openingstijden afwijkend.

MOET EETKIOSK FRIENDS VERDWIJNEN?

Alarmerende berichten als zou de Eetkiosk Friends aan de Scheveningseweg, kruising Duinstraat gesloten worden, brachten mij bij Harry Wolters, die met zijn compagnon René de Eetkiosk Friends al 9,5 jaar met succes exploiteert. Een kiosk die goed bezocht wordt en zelfs door colonnes rolstoelen van de omliggende verpleeg- en verzorghuizen wordt bezocht. Het is een vrijstaande kiosk, waar men niemand tot last is. Een mooi zichtbaar en bekend punt in Scheveningen met bibliotheek en school er omheen.

Historie eetkiosk

De kiosk heeft inmiddels een historie van 90 jaar. Eerst had de familie Rog de Eetkiosk Rog al 81 jaar in hun bezit en nu is de eetkiosk inmiddels 9,5 jaar bekend als Eetkiosk Friends.

Verplaatsing kiosk

In verband met de aanleg van de rotonde Scheveningseweg/Duinstraat zijn er al twee jaar onderhandelingen gaande met de compagnons, omdat de kiosk moet wijken voor de aanleg van de rotonde. In principe zou de eetkiosk verplaatst gaan worden richting de daarachter liggende oude koffietent. Het leek goed te komen. Maar nu lijkt het erop dat het niet gaat lukken en er een ont-eigeningsprocedure is gestart door

de gemeente. De eetkiosk beslaat nu een oppervlakte van 64 m2 op de begane grond. Daarbij hebben ze ook nog de beschikking over een kelder van 64 m2.

Drie bomen en wat leidingen onder de grond

Voor het verplaatsen van de kiosk en het opnieuw uitzetten van een terras, zoals het er nu staat, is het nodig om drie bomen te verwijderen. Deze bomen vormen nu het grootste struikelblok. Het zijn geen monumentale bomen en zijn vrij jong. Een terras met de bomen erboven is geen optie. De overlast van vogels in de bomen in de vorm van vogelpoep is nu al enorm voor de auto's die er geparkeerd staan. Daarbij weigert de gemeente de kiosk te onderkelderen omdat er leidingen liggen. De compagnons zijn van mening dat die leidingen eenvoudig verlegd zouden kunnen worden.

Op de foto is te zien dat om de twee enorme bomen die direct aan de kiosk grenzen al linten zijn gehangen en deze zullen in ieder geval voor de rotonde moeten worden gekapt.

Onderhandelingen met de gemeente

Uiteraard hoopt Friends dat zij eruit komen met de gemeente. De datum voor de start van de aanleg van de rotonde (1 september 2020) lijkt nu wel in het geding te komen.

Koffietent te klein

Een optie om de achterliggende koffietent over te nemen is ook niet eenvoudig. Ten eerste beslaat deze koffietent maar een oppervlakte van 30 m2 en dat is te klein. De gemeente eist ook dat er eerst vergunningen worden aangevraagd, maar in het geval van afgewezen vergunningen blijft er helemaal niets voor de compagnons over. Dus dat risico willen zij niet nemen. Een andere plek voor de compagnons is er ook niet. Met pensioen gaan op een leeftijd van 53 jaar is ook geen optie en ergens opnieuw beginnen is ook een onmogelijke zaak. De gemeente heeft daarvoor ook geen helpende hand uitgestoken.

Hoe nu verder

Wat blijft er voor ze over? Graag willen zij verder in onderhandeling gaan, maar het ziet er momenteel somber voor ze uit.

Van de enkele jaren geleden lang ter discussie staande 150 bomen die moesten verdwijnen van de Scheveningseweg, bleken er in één nacht ineens 130 te zijn verdwenen. Foutje van de gemeente?!

Oplossing?

Waarom is het niet mogelijk om in goed overleg voor deze drie bomen een nieuwe plek te vinden rond de nieuwe kiosk en terras en waarom is het niet mogelijk de leidingen te verleggen? De gemeente zou daarmee Eetkiosk Friends een nieuwe start kunnen gunnen.

VERRASSEND BEZOEK AAN HET LEGER DES HEILS

Iedereen zal het pand regelmatig passeren in de Wassenaarsestraat op nummer 8. Wellicht heeft u misschien gedragen kleding, schoenen in de daarvoor bestemde groene kledingcontainer, die voor de deur staat, gedeponeerd.

Maar binnenkijken blijkt toch wel iets anders. Bij het betreden van het pand is het verrassend hoe groot het hier is. Na een aantal jaren een pand in de Keizerstraat te hebben gehuurd, is de kledingwinkel van het Leger des Heils hier in 2011 heropend.

Aanbod

In tegenstelling tot wat je bij het Leger denkt, namelijk een plaats voor dak- en thuislozen, is hier op drie etages een grote sortering kleding, schoenen, kringloop artikelen, kinderspeelgoed en andere snuisterijen breed uitgestald.

De Huiskamer

Na binnenkomst, kom je in een leuk vertrek waar de koffie en thee klaarstaan (De Huiskamer). In deze ruimte staan een paar grote tafels en is er altijd, indien nodig, een luisterend oor. De wens is om de activiteiten uit te breiden. 'Geloven in de buurt' is op dit moment een programmaam voor de missie voor alle ontmoetingsplekken van het Leger des Heils in de buurt. Vanuit hun doelstelling als christelijke organisatie, maar ook als buur. Over die activiteiten meer hieronder.

Kledingwinkel

Vanuit De Huiskamer krijg je een blik van de daarnaast gelegen grote en hoge benedenetage. Van oudsher was dit de kerkzaal van het Leger des Heils, waar korpsofficier (voorganger) vanaf het platform de samenkomsten leidde. Het platform is nu ook onderdeel van de kledingwinkel. Door die verhoging geeft de aanblik van de 'winkel' een verrassend gezellige sfeer. Hier vandaan kun je boven het balkon zien, waar de heilssoldaten / bezoekers ook de

samenkomsten konden bijwonen. Op deze eerste etage is behalve op het balkon waar kinder- en nachtkleding te vinden is, ook een grote keuken. Dan is er zelfs nog een tweede etage waar zich het kantoor een ruimte voor de kringloop artikelen bevinden. Het valt op dat ook het kantoor op dit moment noodgedwongen gedeeltelijk wordt gebruikt als opslagplaats.

Vrijwilligers

Het werk op deze locatie van het Leger des Heils wordt door een hecht team aan vrijwilligers uitgevoerd. Zij zetten zich enorm in het netjes te houden, maar niet in de laatste plaats om iets voor de ander te kunnen betekenen.

Een enkeling van hen heeft nog net niet haar bed neergezet om daar de nachten door te brengen. Echter, ze zijn nog steeds op zoek naar enthousiaste vrijwilligers die de doelstelling van het Leger des Heils onderschrijven.

Verschil met Kringloop?

Dat is er wel degelijk. In principe zijn zij er écht voor de minima zonder winstoogmerk. De prijzen zijn een stuk lager en soms zelfs gratis. In noodgevallen worden mensen, zoveel als mogelijk, bijgestaan. Uiteraard moeten er inkomsten zijn om het gebouw te kunnen onderhouden en om de energiekosten te kunnen betalen. Maar als het nodig is, worden mensen geholpen met het gratis verstrekken van kleding, (kleine) huisraad en dergelijke. Zo komen een ongehuwde moeder aan de orde, een jongeman die na een moeilijke periode een woonruimte toegewezen kreeg en daarna de pech had dat zijn oude woonruimte leeggeroofd was. Ook was er hulp bij een brand. Bij dit soort zaken handelt het Leger 'in dienst van de medemens'. Deze hulpverlening is helaas wel groeiende.

Overgebleven kleding en spullen

Omdat er af en toe ruimte moet worden gemaakt voor nieuwe 'waar', wordt de overgebleven kleding op-

gehaald door de afdeling Leger des Heils Reshare. Het ingezamelde textiel gaat naar sorteercentra in Nederland. Hier wordt het restafval tussen de kleding uitgehaald, waarna het gesorteerd wordt op soort en kwaliteit. Wanneer dit is gebeurd, krijgt de textiel een nieuwe bestemming. Ook gaan er goederen (bijv. defecte elektrische apparatuur) naar de stichting MIAW (Make It ART Worthy), dé open, sociale, creatieve ontmoetings- en werkplaats voor vrienden en anderskijkers (een non-profit organisatie zonder subsidie). Gevestigd aan de Noordwal in Den Haag staan zij ook voor een duurzaam (her)gebruik van middelen en mogelijkheden en het uitiem bevorderen van creativiteit. Zo hebben zij activiteiten zoals Repair Kid (mobiele workshop voor in eerste instantie kinderen, en eigenlijk zeer geschikt voor iedereen). Bijna niets wordt weggegooid bij het Leger.

Vrijwilligers gevraagd

Omdat De Huiskamer op de begane grond ruimte biedt voor andere activiteiten is het Leger voornemens meer activiteiten te ontplooiën. Men is hiervoor op zoek naar enthousiaste vrijwilligers.

-Samen aan tafel

Men is al druk bezig om dit project van de grond te krijgen. Eerst wordt er echter onderzoek gedaan of hier-

aan behoefte is. Als dat zo is zal het project opgestart worden. Het doel is samen te koken en daarna met elkaar de maaltijd te gebruiken.

- Kleding pimpen

Kleding maken, herstellen en pimpen. Ook hiervoor worden vrijwilligers gezocht/gevraagd die affiniteit hebben met het repareren en maken van kleding. Enkele naaimachines zijn al aanwezig en de rollen stof liggen ook al klaar om gebruikt te worden.

Informatie en openingstijden

Wassenaarsestraat 8
2586 AP Scheveningen
Telefoon: 070-351 40 94,
bpscheveningen@legerdesheils.nl
www.legerdesheils.nl/
korpsscheveningen
Facebook: Leger des Heils Scheveningen

Openingstijden Kledingwinkel en 'Open Huis':

- dinsdag 10.30-15.00 uur
- woensdag 10.30-15.30 uur
- vrijdag 10.30-15.00 uur.

Wilt u zich aanmelden als vrijwilliger voor één van de (geplande) activiteiten?

Dan kunt u zich melden per mail: bpscheveningen@legerdesheils.nl of door gewoon eens binnen te lopen.

Centraal telefoonnummer voor kwetsbare Hagenaars

Sinds 19 maart jl. is er 1 centraal telefoonnummer beschikbaar voor kwetsbare inwoners van Den Haag die door corona in de knel komen. Zij kunnen op telefoonnummer 070 205 30 03 terecht voor (hulp)vragen, of een goed gesprek. Dit telefoonnummer is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur en in het weekend van 10.00 tot 16.00 uur.

Bij welke vragen

Kan iemand me helpen met mijn boodschappen als ik thuis moet blijven? Hoe kom ik aan een betaalbare maaltijd nu mijn buurtmaaltijd niet meer doorgaat? Hoe ga ik om met mijn sombere gedachten nu ik geen praatje meer kan maken in het buurtcentrum? Hoe kan ik mijn vaste lasten betalen nu ik mijn freelance baan niet kan uitoefenen?

Hoe ga ik om met opstandige tieners die geen rekening willen houden met de coronarichtlijnen? Kan er flexibeler omgegaan worden met betalingstermijnen tijdens de crisis?

Met al deze, en andere, vragen kunnen bewoners terecht op dit nieuwe centrale telefoonnummer. Het is opgezet door de welzijnsorganisaties, partners in de wijk en de gemeente Den Haag. Zo willen zij ervoor zorgen dat de dienstverlening – ook in tijden van quarantaine en sociale isolatie – wordt voortgezet en niemand in de kou komt te staan.

Naast het telefoonnummer kan uiteraard nog steeds gebruik gemaakt worden van de chatfunctie op <https://servicepuntxl.nl/> en kunnen mensen die al ondersteuning ontvangen nog steeds terecht bij hun vertrouwde contactpersonen.

Bibliotheek Scheveningen gesloten, maar niet helemaal...

Helaas moest ook bibliotheek Scheveningen haar deuren sluiten in verband met de maatregelen tegen de snelle verspreiding van corona. We werken zoveel mogelijk thuis en als we toch een klus in de bibliotheek doen, is het er leeg en stil. We missen onze krantenlezers, praatjesmakers, voorleesoma's, spelende kinderen, cursisten en boekenwormen!

Thuisbieb app

Maar al is de bibliotheek gesloten, we zitten niet stil! Met de nieuw ontwikkelde Thuisbieb app kunt u makkelijk en gratis boeken lezen op uw tablet of telefoon. U hoeft niet eens lid te zijn van de bibliotheek! Bent u wel lid, dan is het aanbod aan gratis e-books nog groter.

Website en Facebook

Op de website www.bibliotheekdenhaag.nl vindt u nog veel meer tips: online kunstlessen, een duik in de historische archieven of gratis literaire meesterwerken lezen uit de Eregalerij. Ook op de Facebook pagina van bibliotheek Scheveningen vindt u leuke ideeën voor leesplezier en inspiratie. Volgt u ons op Facebook, dan weet u als eerste wanneer we weer open gaan! Of geef u via de website op om uitnodigingen van bibliotheek Scheveningen te ontvangen.

Wilt u ons iets vragen?

Mail naar scheveningen@bibliotheekdenhaag.nl. We hopen dat we u snel in goede gezondheid weer mogen verwelkomen in de bibliotheek.

Toverlantaarnmuseum, een parel voor Scheveningen

Wat een tip was dit weer van onze penningmeester Hans Grijzen om Nico's Toverlantaarnmuseum te bezoeken. En het blijft niet alleen met het zien van de 400 toverlantaarns in dit museum, er is nog veel meer.

Hartelijk werd ik ontvangen door de eigenaar Henk Boelmans Kranenburg en zijn partner Robert te Pas. Aangekomen bij de bar in het achterste gedeelte van het theater op de begane grond van het huis, kwam ik ogen tekort, wat een verzameling en wat een smaakvol theater is daar ingericht, inclusief plm. 40 rode theaterstoelen in dito opstelling. Het geheel omringd door toverlantaarns in alle soorten met bijbehorende lantaarnplaten, aanverwant materiaal, oude prenten, schilderijen, en enkele kijkkasten, etc. Henk leidt mij rond, geeft meerdere demonstraties en draait een film af voor mij vanuit zijn technische ruimte op een vide. Ook is er in de kelder nog een indrukwekkende collectie platen te bewonderen (Vue d'optique) met daarachter geplaatste verlichting die het geheel compleet maakt en de platen een prachtige uitstraling geeft.

Wat is een toverlantaarn

Een toverlantaarn is een apparaat waarmee doorzichtige afbeeldingen geprojecteerd kunnen worden. Het is dus in feite de voorloper van de diaprojector, de filmprojector en de beamer. De eerste voorstellingen voor toverlantaarns bestonden uit handgeschilderde afbeeldingen op glas, geprojecteerd door rondreizende showmannen die verhalen vertelden over de geprojecteerde afbeeldingen.

Toverlantaarnplaten geeft de geschiedenis in beeld

Uiteindelijk deed de toverlantaarn meer dan alleen beelden op een muur projecteren. Door twee afbeeldingen over elkaar te schuiven, overvloeiers genaamd, konden effecten en beweging worden verkregen, bijvoorbeeld een bootje dat over een deinende zee vaart. O.a. hieruit ontstond in 1895 uiteindelijk de film.

Doordat de toverlantaarnplaten in de loop der tijd steeds veranderd zijn en het leven van alledag toonden, heb je daarmee in feite de hele geschiedenis in beeld.

De uitvinding

De toverlantaarn is naar alle waarschijnlijkheid uitgevonden door Christiaan Huygens rond 1654.

De toverlantaarn werd in eerste instantie voornamelijk gebruikt in aristocratische kringen.

Zo vertelt Henk dat Pieter van Muschenbroek rond 1720 als een van de eerste, commercieel toverlantaarns bouwde. Toen was hiervoor alleen nog in Nederland en Duitsland (Neurenberg) de benodigde kennis voorhanden. Deze kennis is geleidelijk aan verspreid over andere landen. Sinds de 19e eeuw werd er helaas nauwelijks meer iets gemaakt in Nederland.

Het museum annex theater

Gevestigd in een prachtig herenhuis aan de Scheveningseweg, ligt dit Toverlantaarnmuseum annex theater verscholen. Het betreft hier dus een particuliere verzameling toverlantaarns van Henk Boelmans Kranenburg. Het museum/theater is alleen geopend tijdens de jaarlijkse Open Monumentendagen, als mede speciale evenementen, maar ook op verzoek voor diverse gelegenheden, voor maximaal 50 personen.

Eerste toverlantaarn op de veiling Henks overleden partner Nico was filmhistoricus en gaf in het huis filmcursussen, dit was ook de aanleiding voor de aankoop van de eerste toverlantaarn die op een veiling in 1997/1998 werd gekocht en daarna werden ook platen aangeschaft om in deze lantaarn te gebruiken. Deze platen pasten echter niet altijd, dus werd er bijgekocht. Het hek was van de dam, in twee jaar tijd hadden ze in het huis 200 toverlantaarns staan met een inmiddels ook grote collectie platen. De oudste toverlantaarn dateert van rond het jaar 1820 en platen zijn er vanaf 1720.

De verzameling bevat niet alleen toverlantaarns, maar ook allerhande bijbehorende onderdelen en aanverwante artikelen, zoals prenten, boeken en enkele kijkkasten.

Toverlantaarns en verzamelaars

Volgens Henk zijn er in Nederland 6 verzamelaars, waarvan er twee zijn met een theater, waarvan dit theater er één is. Er zijn ook internationale verenigingen, een Engelse en een Amerikaanse Magic Lantern Society. Deze verenigingen hebben over de wereld ca. 500 leden. Naast verzamelaars hebben ook enkele instituten en universiteiten zich hierbij aangesloten.

Diorama's (kijkkasten)

Een tweede bijzondere ontdekking in het museum zijn de andere optische toestellen zoals de eerder genoemde kijkkasten (diorama's), prachtige houten kasten met figuren, gebouwen en landschappen van papier, de zogenaamde Vue d'Optique.

Een 'Bavelaar' is er ook te bewonderen, dat is een klein kijkkastje

dat rond het jaar 1800 vervaardigd werd door timmermans knecht en kunstwerker Cornelis Bavelaar en diens vader, beeldhouwer Cornelis Bavelaar sr. Het is maar een klein kastje van 16 x 25 cm met diepte van 5 cm. De voorstelling bestaat uit een grachtje met figuurtjes, gesneden uit hout.

Ook is er een 'diafanorama' te bewonderen, dat is een schilderij dat op meerdere glasplaten achter elkaar is geschilderd. De glazen zijn aan beide zijden beschilderd en met een afstand van 1,5 cm achter elkaar in een houten kastje gemonteerd. Bij verlichting van achteren ontstaat er een uitzonderlijke dieptewerking. Een werkelijk fantastisch effect! In het Rijksmuseum hangen er ook 5 stuks.

Kleine voorstelling

Speciaal voor mij geeft Henk een kleine voorstelling met een toverlantaarn en legt mij uit hoe het werkt. Het zou zo mooi zijn als dit soort vertoningen door heel veel meer geïnteresseerden zouden kunnen worden bekeken. Helaas is het budget van scholen hiervoor meestal ontoereikend.

Er zijn in het verleden ook samenwerkingen aangegaan met o.a. het evenement 'Museumnacht'. Speciaal heeft er toen een bus naar Scheveningen gereden, maar door de afstand centrum Den Haag-Scheveningen heeft het toen niet het verwachte resultaat opgeleverd. Te weinig mensen kwamen deze kant uit. Reclame maken is te duur en levert ook te weinig op.

De jaarlijks terugkerende Open Monumentendagen zijn daarentegen wel een succes. Dit jaar zullen die, als de corona-epidemie geen roet in het eten gooit, op zaterdag 12 en zondag 13 september plaatsvinden.

Kunst- of geschiedeniswandeling door Scheveningen

Ze hebben wel eens meegedaan aan een 'format' dat wel werkte. Dit betrof een samenwerking tussen diverse kunstvormen, waarvan een toverlantaarnvoorstelling er een was. In plaats van over het algemeen wat ouder publiek te trekken, trok dit evenement ook veel jongeren. Dit kan een oplossing zijn om veel mensen kennis te laten maken met dit 'Pareltje van Scheveningen'. Dus wie trekt die kar? Vrijwilligers? Nu zijn het voornamelijk particuliere boekingen, die op afspraak worden

gemaakt, (bijv. verjaardagen, bedrijfsuitjes of anderszins).

Toekomst

Op mijn vraag wat Henk met deze verzameling in de loop der jaren van plan is, is het antwoord dat hij regelmatig voorstellingen zal blijven geven en door gaat met verzamelen. Zijn er dan geen verzamelaars die zo'n hele collectie verkopen? Op die vraag antwoordt Henk dat het hem pijn doet dat sommige verzamelaars hun hele bezit verkopen aan bijvoorbeeld Dubai en dat zo'n collectie aldus verloren gaat aan het Nationaal Erfgoed. Ook gaat er veel via veilingen naar Amerika.

Henk Boelmans Kranenburg verder

Behalve met het behoud van dit museum en de uitbreiding ervan houdt hij zich ook nog bezig met andere projecten. Plm.10 jaar geleden heeft hij als werkend lid van de Haagse Kunstkring, een groots opgezet project in de galerie van genoemde vereniging verwezenlijkt, namelijk een grote virtuele boekenkast met daarin rondom de projectie van het leven van Hugo de Groot (YouTube: Magic Box of Grotius).

En op dit moment maakt hij zich op voor een project in samenwerking met het Couperusmuseum dat voor het 25-jarig jubileum een tentoonstelling voorbereidt, die is gebaseerd op het boek van Louis Couperus, getiteld: 'De Ongelukkige'. Het speelt zich af in de tijd van de Morren in het Alhambra in Spanje. Uiteraard zal hij daar gebruik maken van zijn uitgebreide collectie.

Tevens zal er in verband met deze tentoonstelling een activiteit zijn in het Toverlantaarnmuseum, maar wanneer en in welke vorm het gegoeten zal worden is nog niet bekend.

Het team Nico en Henk

In de hal neem ik afscheid van Henk en zijn huidige partner Robert te Pas, na eerst nog even de twee prachtige schilderijen in de hal bewonderd te hebben. Deze schilderijen zijn gemaakt door de dochter van Gerrit Rietveld (van de beroemde Rietveld-stoelen), Elisabeth, waarbij Henk en Nico ieder afzonderlijk ver-eeuwigd zijn, zittend in de beroemde Rietveld-stoelen.

Kortom, het museum was een geweldige ontdekking en je hoeft hiervoor dan ook niet naar het Rijksmuseum. In Scheveningen hebben we het ook!

Meer informatie

Bent u geïnteresseerd geraakt door dit verhaal kijk eens op YouTube of op de website: www.toverlantaarnmuseum.nl

'n Roopje van de Noordster (15)

Het is stil aan boord...

Deze maand zou er aan boord van de Noordster alle reden voor een feestje zijn geweest. Op 30 mei is het namelijk precies 70 jaar geleden dat de gloednieuwe logger na een feestelijke vlootrevue op de dag er voor, uitvoer voor haar eerste haringreis. Het is anders gelopen: het is stil aan boord. Wegens de van overheidswege in verband met de coronacrisis geldende maatregelen heeft ook de Graaiploeg sinds 16 maart alle werkzaamheden aan boord tot nader order stil moeten leggen in afwachting van hoe de situatie zich verder ontwikkelt. Het voornemen was om op Vlaggetjesdag evenals vorig jaar weer 'open schip' te houden, maar dat plan is niet uitvoerbaar. Ook Vlaggetjesdag zelf gaat niet door. Jammer, al was het reeds omdat het dit jaar ook 70 jaar geleden is dat er een Comité Vlaggetjesdag werd opgericht en er dus ook een historisch feit was te vieren. Onze hoop blijft er op gevestigd dat de werkzaamheden binnen afzienbare tijd kunnen worden hervat.

Voortgang restauratie

De vaart zat er intussen vanaf januari goed in. En dan doel ik niet alleen op de snelheid en accuraatheid waarmee de graaiploeg eind januari uitvoering gaf aan een zgn. Roll Call oftewel een oefening brandalarm. Een zeer geslaagde actie. Iedereen was er als de kippen bij om boven-deks te komen...

De kooien in het voorin werden nagenoeg voltooid. Men kan er al in gaan liggen... Door de ruimte die de kooien innemen valt nu al goed te zien hoe klein dit bemanningsverblijf eigenlijk was. Aan de wand werden deurpaneeltjes aangebracht op de plaatsen waar zich de kastjes bevonden voor het opbergen van proviand en andere spullen. Onze leermeesters hebben hiermee met de ROC jongeren goed werk verricht.

In de publieksruimte werd de laatste hand gelegd aan het plafond of beter het 'dek', zoals deze on-

SCH236 op Vlaggetjes omstreeks 1950 (collectie Muzee Scheveningen)

derkant van het bovendek door de visserlui aan boord werd genoemd. De door de graaiploeg met latten in de lengterichting bezette zoldering biedt een mooie strakke aanblik. Lat voor lat is met jobsgeduld in de lak gezet. De entree werd voorzien van een toegangsdeur met daarin een patrijspoort ter verhoging van het maritieme karakter.

De houten gaffel voor het gatzeil – dat door Gerrit Rog in orde wordt gemaakt en wordt voorzien van een 'dirk met schurflplatingen' – is momenteel in bewerking. Wanneer de gaffel klaar is, kan de tuigage worden voltooid met het gatzeil aan de bezaansmast. Ook zijn de zgn. jonen bijna klaar. Deze in de kleuren van de rederij J.J. van der Toorn zwart/wit geschilderde grote houten

dobbers dienden er voor om de in zee liggende vleet op twee plaatsen te markeren: een halverwege en een die aan het eind lag en daarom 'uiterjoon' werd genoemd. Geert Gunneweg maakte het drijflichaam en Boeg Nautic zorgt voor de stalen banden.

In de bedrijfshal van Boeg Nautic wordt ook gewerkt aan de restauratie van de winch en de opbouw (een zgn. 'sectie') met roef, schoorsteen en luchthappers die op de koelkast zal worden geplaatst.

Ook al liggen de werkzaamheden aan boord noodgedwongen stil, daar waar mogelijk vinden de werkzaamheden aan de wal dus voortgang.

Museale inrichting

Voor de museale inrichting maakte

vrijwilliger en lid van de museumcommissie Christian Bal een aansprekend ontwerp. Dat gaat worden uitgevoerd zodra de tijdsomstandigheden het mogelijk maken. Aan de wanden komen onder meer panelen met thema's over de visserij en het leven aan boord. Voorwerpen worden met toelichting getoond in draibare vitrines die haaks op de wanden staan, maar naar binnen kunnen worden gedraaid om de zaalruimte te vergroten zo dikwijls dat nodig is. Op het beeldscherm gaan historische opnamen over de visserij worden vertoond.

Aanwinst

Ook in dit roopje valt weer een mooie aanwinst te vermelden. De Stichting Oud Roest gaf ons voor onbepaalde tijd belangrijke objecten in bruikleen, die wij te gelegener tijd kunnen installeren in de schippershut achter de brug. Het gaat om een nog geheel in tact zijnde zender/ontvanger van het merk Radio Holland uit 1950. Nota bene het bouwjaar van de Noordster: mooier kan het niet. Verder een echometer waarmee de haring werd opgespoord en een richtingzoeker ter bepaling van de positie op zee. Het GPS zou nog decennia op zich laten wachten...

Wordt Vriend van de Noordster!

Financiële steun is voor het Noordsterproject van essentieel belang. Bent u als Vriend nog geen donateur? Zet dan koers naar www.sch236.nl en monster aan. Voor ten minste € 23,60 per jaar steunt u de restauratie, krijgt u een monsterboekje waarmee u toegang hebt aan boord en blijft u door onze Praairapporten op de hoogte. U kunt uw bijdrage ook rechtstreeks overmaken naar bankrekeningnummer NL44 RABO 0313 7937 78 t.n.v. Stichting (Museumlogger) Noordster, maar dan wel met vermelding van uw naam en (email)adres.

Door uw gevende hand ligt straks een mooie Noordster voor de kant!

Mr Henk Grootveld

Voorzitter Stichting SCH-236 Noordster terug op Scheveningen

Van Olympische Spelen beachvolleyballers naar jeugdactiviteiten

Brons op de Olympische Spelen Beachvolleybal Vereniging Beach Life is gehuisvest in het Indoor Beach Centrum Lindobeach aan het Lindoduin. Het indoorcentrum Lindobeach werd tot 2017 gebruikt als trainingslocatie voor de Nederlandse beachvolleyballers. Mede doordat de selectie van het Nederlandse beachvolleybalteam het hele jaar door in deze indoorzandhal hebben kunnen trainen, hebben ze brons op de Olympische Spelen van Rio de Janeiro in Brazilië kunnen veroveren.

Vertrek van de volleyballers naar de Sportcampus in het Zuiderpark

In juni 2017 is de Sportcampus Zuiderpark geopend. Het complex vormt het centrum voor sport, onderwijs en bewegen in Den Haag. Behalve sportopleidingen van de Haagse Hogeschool en het

ROC Mondriaan huisvest dit complex ook het Nationaal Topsportcentrum Beachvolleybal. De beachvolleyballers zijn dus enkele jaren geleden vertrokken uit het Indoor Beach Centrum aan het Lindoduin, waardoor er veel ruimte is gekomen in de bezetting van de hal.

Nieuwe plannen voor sportactiviteiten

Inmiddels zijn er verregaande plannen voor het organiseren van clinics voor basisscholen en voortgezet onderwijs en kunnen er o.a. sportdagen voor de Haagse jeugd georganiseerd worden.

In de hal worden, behalve beachvolleybal, ook veel andere beachsporten georganiseerd. Het gaat om beachtennis tot beachrugby, maar ook beachbootcamp. De jeugdsportcoördinator van de Stichting Werkggever Sportclubs Den Haag is daar verantwoordelijk voor.

Want zeg nou zelf, je kunt van alles doen op het zand. Zelfs voor de allerkleinsten kunnen we beachsurfing aanbieden. Wij hebben ook een grote gymzaal, waar alle andere (niet-beach)sporten kunnen plaatsvinden. Denk hierbij aan turnen, basketballen en dansen.

Samenwerking met welzijnsorganisatie en de Ooievaarspas

Beach Life werkt veel samen met diverse (lokale) sport- en welzijnsorganisaties. Dit zorgt ervoor dat er een breed aanbod ligt voor elk kind. Ook is Beach Life aangesloten bij de Ooievaarspas, waardoor er dus ook voor een gereduceerd tarief meegeedaan kan worden.

Start jeugdactiviteiten vanaf deze zomer

In augustus, uiteraard als alles weer genormaliseerd is rond het coronavirus, organiseren we tweemaal een

open dag. Er zijn dan inloopmogelijkheden voor de jeugd om te kijken en/of om mee te doen. Er zal een divers aanbod zijn van verschillende sportactiviteiten. Daarna kun je besluiten of dit wat voor je is. Met name zijn wij op zoek naar jeugdleden tussen de 4 en 15 jaar.

Vanaf september zullen dan de lessen weer starten. Je kunt je dan ook opgeven. Kom jij ook naar de open dagen van Beach Life?

Informatie en Facebook

Hou onze facebookpagina in de gaten om op de hoogte te blijven: www.facebook.com/JuniorBeachHaaglanden/ Indoor Beach Centrum Lindobeach, Lindoduin 36-38 2583 BG Den Haag. Tel.: 070-3558838 info@lindobeach.nl www.lindobeach.nl